

SEDA YILDIZ PORTAKAL

Çukurova Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Medeni Hukuk Anabilim Dalı

**6098 sayılı
Türk Borçlar Kanunu'na Göre
BORCA KATILMA**

onikilevha

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	VII
ÖZET	IX
ÖNSÖZ	XI
İÇİNDEKİLER	XIII
KISALTMALAR	XIX
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

BORCA KATILMA KAVRAMI, GÖRÜNÜM BİÇİMLERİ, KANUNİ DÜZENLEMELER ve GEÇERLİLİK ŞARTLARI

I. BORCA KATILMA KAVRAMI	5
II. BORCA KATILMA SÖZLEŞMESİ	10
A. Tanım	10
B. Unsurlar	12
1. Katılma Konusu Borcun Varlığı.....	13
2. Fer'ilik ve Bağımsızlık	14
3. Müteselsil Borçlu Olma İradesi	16
C. Hukuki Nitelik	17

D. Borca Katılma Sözleşmesinin Görünüm Biçimleri.....	21
E. Kanuni Düzenlemeler	26
1. Yabancı Hukuklarda	26
2. Türk Hukukunda.....	28
a. 818 sayılı BK dönemi	28
b. 6098 sayılı TBK dönemi	29
III. BORCA KATILMA TÜRLERİ	32
A. Yapılış Amacına Göre	32
1. Teminat Amacıyla Borca Katılma	33
a. Doğrudan teminat amaçlı borca katılma sözleşmesi	34
b. Dolaylı teminat amaçlı borca katılma sözleşmesi	35
2. Üstlenme Amacıyla Borca Katılma Sözleşmesi.....	36
B. Düzenlenme Biçimine Göre	37
1. Sözleşmeyle Yapılan Borca Katılma	37
2. Kanuni Borca Katılma Halleri.....	38
a. Malvarlığının veya işletmenin devralınması (TBK m. 202; eBK m. 179).....	39
b. Kollektif şirkete yeni giren ortağın sorumluluğu (TTK m. 236/II; eTTK m. 178/III)	42
c. İntifa hakkı sahibinin sorumluluğu (BGB § 1088/I)	42
d. Miras hissesinin devri (BGB § 2382/I)	43
C. Katılma Anına Göre	44
1. Mevcut Borca Katılma.....	44
2. Eş Zamanlı Borca Katılma	45
3. Gelecekte Doğacak Bir Borca Katılma	45
D. Tam - Kısmı Borca Katılma	46
E. Bir Genel İşlem Şartı Olarak Borca Katılma.....	46
IV. BORCA KATILMANIN GEÇERLİLİK ŞARTLARI.....	48
A. Mevcut ve Geçerli Bir İlk Borç	49
B. Şekil	53
1. Genel Olarak.....	53

---

2. Şekle Aykırılığın Sonuçları	58
3. Şeklen Geçersiz Olan Borca Katılma Sözleşmesinin İfa Edilmesi.....	61

İKİNCİ BÖLÜM

BORCA KATILMANIN BENZER KAVRAMLARLA KARŞILAŞTIRILMASI

I. BORCA KATILMANIN TEMİNAT SÖZLEŞMELERİ İÇİNDEKİ YERİ	63
A. Borca Katılma ve Kefalet	64
1. Genel Olarak.....	64
2. Borca Katılma - Kefalet Sözleşmesi Arasındaki Benzerlikler	70
3. Borca Katılma - Kefalet Ayrımında Kabul Edilen Kıtaslar..	72
a. Aslilik - fer'ilik kıtası.....	72
b. Menfaat kıtası	76
c. İvazlılık - ivazsızlık kıtası	79
d. Aynen ifa - Tazminat ödeme kıtası	81
4. Kefalet Karinesi ve Yorum Aracı Olarak Taraf İradeleri.....	82
a. Taraf iradelerinin yorumu	82
b. Kefalet karinesi.....	84
B. Borca Katılma ve Garanti	86
1. Genel Olarak.....	86
2. Borca Katılma – Garanti Sözleşmesi Arasındaki Benzerlikler.....	93
3. Borca Katılma – Garanti Ayrımında Kabul Edilen Kıtaslar	94
a. Borcun hukuki sebebi kıtası	94
b. Bağımsızlık niteliğindeki farklılık kıtası	95
c. Birinci – İkinci derecede borç doğurma kıtası.....	97
d. Menfaat kıtası	98
e. Aynen ifa – Tazminat ödeme kıtası	99

4. Borca Katılma Karinesi ve Yorum Aracı Olarak Taraf İradeleri.....	100
a. Taraf iradelerinin yorumu	100
b. Borca katılma karinesi	101
II. BORCA KATILMA-BORÇ İLİŞKİSİİNDE TARAF DEĞİŞİKLİKLERİ	103
A. Borca Katılma ve Alacağın Devri (Temliki)	103
1. Genel Olarak	103
2. Borca Katılma – Alacağın Devri Arasındaki Benzerlikler...	109
3. Borca Katılma – Alacağın Devri Ayrımı.....	112
B. Borca Katılma ve Borcun Üstlenilmesi	114
1. Genel Olarak.....	114
a. Borcu iç üstlenme sözleşmesi	116
b. Borcu dış üstlenme sözleşmesi	119
2. Borca Katılma – Borcun Üstlenilmesi Arasındaki Benzerlikler.....	122
3. Borca Katılma – Borcun Üstlenilmesi Ayrımı.....	123
C. Borca Katılma ve Sözleşmenin Devri	126
1. Genel Olarak.....	126
2. Borca Katılma – Sözleşmenin Devri Arasındaki Benzerlikler.....	128
3. Borca Katılma – Sözleşmenin Devri Ayrımı.....	129
D. Borca Katılma ve Sözleşmeye Katılma	130
1. Genel Olarak.....	130
2. Borca Katılma – Sözleşmeye Katılma Arasındaki Benzerlikler.....	132
3. Borca Katılma – Sözleşmeye Katılma Ayrımı	133

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
BORCA KATILMANIN ÖZELLİKLERİ,
HÜKÜM VE SONUÇLARI, SONA ERMESİ

I.	BORCA KATILMANIN ÖZELLİKLERİ.....	135
A.	Bağımsızlık	135
1.	Genel Olarak.....	135
2.	Fer'i Nitelik	136
B.	Rıza Sözleşme Niteliği.....	137
C.	Teminat Sözleşmesi Niteliği	137
D.	Müteselsil Borç Doğurma.....	138
E.	Taraf Değişikliğine Neden Olmama	139
II.	BORCA KATILMANIN HÜKÜM VE SONUÇLARI.....	140
A.	Borca Katılmadan Doğan Borcun Bağımsızlığı.....	140
B.	Borca Katılan ile İlk Borçlu Arasında Müteselsil Sorumluluğun Ortaya Çıkması	141
C.	Borca Katılmada Hukuki Savunmalar	143
1.	Borca Katılma Anında Mevcut Olan Def'i ve İtirazlar.....	143
2.	Borca Katılma Gerçekleştikten Sonra Ortaya Çikan Def'i ve İtirazlar	144
a.	İlk Borç İlişkisinden Doğan Def'i ve İtirazlar.....	145
b.	Borca Katılmadan Doğan Def'i ve İtirazlar.....	146
D.	Alacaklıya İfada Bulunan Borca Katılanın Rücu Hakkı ve Halefiyet	147
1.	Rücu Kavramı ve Borca Katılanın Rücu Hakkı	147
2.	Halefiyet Kavramı ve Borca Katılmada Halefiyet	149
III.	BORCA KATILMANIN SONA ERMESİ.....	152
A.	Genel Olarak Sona Erme Sebepleri	152
1.	Borcun İfası.....	153
2.	İbra	154
3.	Sonraki Kusursuz İfa İmkânsızlığı	155

4. Alacaklı ve Borçlu Sıfatlarının Birleşmesi	157
5. Zamanaşımı.....	158
B. Borca Katılmada Özel Durumlar	160
1. Alacağın Devrinin Borca Katılmaya Etkisi.....	160
2. Borçlu veya Alacaklı Temerrüdü.....	161
3. Sorumsuzluk Anlaşmalarının Borca Katılmaya Etkisi.....	162
4. Borca Katılma Sözleşmesinin Kaybolması.....	163
SONUÇ	165
KAYNAKÇA	171